

heldig med at ansætte Agenter. Man har efter en meget stor Maalestof benyttet Posthusene dertil; men da Agenternes Løn ikke er stor, og Posthusene have mange Forretninger, har Føtgen deraf været, at de ikke have udøvet den nødvendige agitatoriske og forklarende Virksomhed. Meningen med Post 9 er nu den, at Agenterne ikke skulle være Regnskabsførere, men kun forklare og agitere for at faae Folk til at indtegne sig i Livrenteanstalten og bevise dem, hvilken Gavn den gjør. For den, der har Lyst til at lade sig forsikre, kan jeg ikke negte, at jeg anser denne Anstalt for bedre end de private. Efter de Sammenligninger, jeg har haft Leilighed til at gjøre, ser jeg ikke rettere, end at Livrenteanstalten er billigere end de private Anstalter, og den er jo tillige ubetinget sikkrere end disse, idet Staten garanterer den. Nu er det altsaa blot det, man maa haabe og ønske, at Anstalten maa være heldig med at ansætte de nye Agenter, som jo skulle have 2 Procent af den Forsikringssum, som de faae tegnet, og som for denne Betaling kun have det at udføre, at de skulle dels forklare de Paagjældende Anstaltens Grundlag i det Hele, og dels overbevise dem om Nytten af at lade sig indtegne i den. Jeg skal ikke negte, at, dersom denne Anstalt skal komme til at svare til sin Opgave, saa maa den langt anderledes trænge ind i Befolkningen, end den hidtil har gjort. For den største Del af Befolkningen staar den som en fremmed Anstalt, hvis Plan og Mening man ikke rigtig kjender, og der er ingen Tvivl om, at Ansættelsen af dygtige Agenter, som kun have det til Formaal, jeg har nævnt, vil have en ikke ringe Betydning. Jeg haaber, at Anstalten ogsaa i denne Henseende maa komme til bedre at opfylde sit Formaal, end den hidtil har gjort. Naar vi i Fremtiden komme til i større Maalestof at behandle det Stof, som Arbeidskommissionen har behandlet, i Lovforslag, foreliggende her i Thinget, da er det rimeligt, at man vil komme til at benytte Livrenteanstalten i en meget større Maalestof end hidtil. Der er et andet Punkt, som jeg med det Samme vil henlede Opmærksomheden paa, og det er, at Anstalten i Reglen kun laaner meget store Summer ud. Jeg forstaaer meget godt, hvorfor det er saaledes; det er, fordi det er forbundet med mindre Uleilighed for Anstalten, og den kan jo faae sikre Prioriteter nok. Der er Folk nok, som ønske disse rimelige Laan. De mindste Laan gaa i Reglen kun ned til 9 a 10,000 Kroner. Saar har Finantsudvalget ingen Oplysninger faaet derom;

men for et Par Aar siden, da vi fik dem, viste det sig, at den alt overveieende Del af Pengene var gaaet til Laan paa omtrent 50,000 Kroner. Jeg haaber, at man ogsaa vil tage denne Side af Livrenteanstaltens Gjerning under Overveelse, og at den, selv om det vil være forbundet med noget mere Uleilighed, ogsaa vil tage sig af de smaa Laansøgende, thi det tror jeg vil bidrage Noget til, at den trænger ned i Befolkningen. Husmandsklassen har slet intet Laan haft fra denne Anstalt. Det Mindste, man er kommen ned til, er Gaardene, og det endda kun de større, det vil sige, Gaarde paa 4 a 5 Tønder Hartkorn; men derimod er man slet ikke kommen ned til Sufene, og derved have disse naturligvis lidt Uret. Det, at Anstalten i denne Henseende benytter de store Summer, den har til Raadighed, vil ogsaa bidrage til, at selve Anstalten bliver mere populær i Befolkningen. Det er altsaa navnlig disse to Formaal, jeg ikke kan Andet end fremhæve ved denne Leilighed, da netop hele Anstaltens Budget er blevet omordnet, og jeg tilstaaer, efter Omstændighederne paa en tilfredsstillende Maade; jeg tror ikke, det har kunnet være anderledes. Men jeg vil da ogsaa haabe, at Anstalten og dens Bestillingsmænd samtidig med denne Omordning og samtidig med, at man besytter dens Bestillingsmænd imod at miste det Mindste i deres Løn — den bliver snarere lidt forøget — ogsaa ville have Opmærksomheden henendt paa Anstaltens Formaal, det, som var det til Grundliggende for den Omdannelse, som Anstalten fik ved Loven af 1870.

Bille: Spørgsmaalet om Randers-Grenaa Banen er jo ikke knyttet til noget Undringsforslag, og den Kamp eller Debat, som har været ført om dette Spørgsmaal idag, er jo altsaa kun enten en Slags Efterdønning af en tidligere Forhandling eller en lille Forløber for en tilkommende. Jeg skal derfor ikke paa dette Stadium fordybe mig længe i denne Sag, men jeg ønsker kun at udtale en enkelt Bemærkning, der vedrører den. Det forekommer mig nemlig, at den Ordning, som er truffen derved, at Finantsministeriet i forrige Aars Sommer har givet Laan til Randers-Grenaa Banen — og man kan her tillige medtage Aarhus-Nyomgaard Banen — ikke har været istand til at bevise mere, end foreløbig at holde denne Sag ilve. Vi kunne ikke hengive os til den Forventning, at Spørgsmaalet dermed skulde være definitivt afgjort. Hvad særlig Randers-Grenaa Banen angaar, saa er det jo klart,